

Arcybiskup Walenty Dymek

Walenty Dymek (ur. 31 grudnia 1888 w Połajewie, zm. 22 października 1956 w Poznaniu) - arcybiskup poznański.

Jego rodzicami był rolnik Jana Dymek oraz Michalina z Mielcarków. W okresie nauki w gimnazjum należał do takich organizacji jak Towarzystwo Tomasza Zana czy "Zet". Po ukończeniu gimnazjum w Rogoźnie rozpoczął studia filozoficzno-teologiczne w Poznaniu i Gnieźnie. W 1912 otrzymał święcenia, po których został skierowany jako wikary do Ostrzeszowa. W 1916 przeniesiono go do Poznania na stanowisko sekretarza generalnego Związku Katolickich Robotników Polskich i jednocześnie redaktora czasopisma tegoż związku "Robotnik". W tym okresie brał też aktywny udział w działalności Związku Spółek Zarobkowych.

Podczas powstania wielkopolskiego był członkiem Wydziału Wykonawczego Rady Ludowej miasta Poznania. W tym też okresie współorganizował Narodowe Stronnictwo Ludowe. W 1920 został kanonikiem przy kolegiacie św. Marii Magdaleny. W latach 1922-1927 należał do zarządu Towarzystwa Obrony Społecznej, które walczyło z ubóstwem. W 1924 został sekretarzem generalnym Caritasu. W okresie międzywojennym wykładał również socjologię w poznańskim seminarium.

W 1929 otrzymał sakrę biskupią z rąk kardynała Augusta Hlonda zostając biskupem pomocniczym archidiecezji poznańskiej oraz jej wikariuszem generalnym. W 1930 przeszedł do kapituły metropolitalnej, gdzie doszedł do urzędu prepozyta.

Podczas II wojny światowej został internowany w obrębie Ostrowa Tumskiego, a w styczniu 1943 przeniesiono go do plebani kościoła Matki Boskiej Bolesnej na Łazarzu. Zastępując nieobecnego w kraju prymasa Augusta Hlonda wysyłał do Watykanu raporty dotyczące prześladowań Kościoła i Polaków. Potwierdzeniem jego statusu zastępcy prymasa było mianowanie go w 1942 administratorem apostolskim dla polskich katolików w Reichsgau Wartheland, jednak tytułu tego nigdy nie używał ze względu na niewydanie przez władze niemieckie statutu dla Kościoła polskiego.

W 1945 został tytularnym arcybiskupem, a 4 marca 1946, po rozwiązaniu istniejącej od 1821 unii personalnej pomiędzy metropoliami poznańska i gnieźnieńską został arcybiskupem metropolitą poznańskim. Od maja 1946 do września 1946 był pełniącym obowiązki sekretarza generalnego Episkopatu Polski. W 1953 przewodniczył obradom episkopatu, jednak nie przyjął stanowiska przewodniczącego pozostając członkiem komisji głównej oraz przewodniczącym komisji duszpasterskiej. Zmarł 22 października 1956, pochowano go w poznańskiej katedrze, której ponownego otwarcia po zniszczeniach wojennych nie doczekał. Współpracował również z delegaturą rządu na emigracji na kraj.

(za www.wikipedia.pl)

Literatura:

"Wielkopolski Słownik Biograficzny" pod red. Antoniego Gąsiorowskiego i Jerzego Topolskiego, PWN
Warszawa-Poznań 1983